

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoP/80/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7122211508
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:7122211508.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a JUDr. Zuzany Bišćákovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: J. V., nar. XX.XX.XXXX a J. V., nar.: XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny W., deti rodičov: matka B. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. U. X, W.Š., zastúpená JUDr. Ivanou Surmánek, advokátkou so sídlom na Floriánskej 16 v Košiciach a otec Š. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. U. X, W., toho času: W. X, W., zastúpený JUDr. Rastislavom Lenartom, advokát so sídlom na Pollovej 32 v Košiciach, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Košice I, č. k. 12P/127/2022 - 90 zo dňa 23.3.2023, taktó

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok.

II. Otec je povinný nahradiť matke trovy konania vo výške 108,83 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet právnej zástupkyne matky.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol návrh otca na zníženie výživného. Rozhodol, že matka má nárok na náhradu trov konania voči otcovi v rozsahu 100 % a zaviazal otca nahradiť matke trovy konania v sume 419,84 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet právnej zástupkyne matky. Rozsudok odôvodnil tým, že súdu bol dňa 9.11.2022 doručený návrh otca na zníženie výživného voči maloletej J. a maloleťmu J.. Otec svoj návrh odôvodnil tým, že súd pri rozhodovaní v časti vyživovacej povinnosti nevychádzal z jeho príjmu, ale z návrhu jeho exmanželky, s ktorým otec súhlasil z dôvodu čo najrýchlejšieho procesu. Otec v júli 2022 opustil trvalú adresu a prenajal si byt s platbou 600 eur mesačne. Žije v spoločnej domácnosti s partnerkou, ktorá je nevidiaca a zdravotne ťažko postihnutá a s jej maloletou dcérou. Súd ďalej uviedol, že na pojednávaní otec uviedol, že jeho pomery sú stále rovnaké a nezmenili sa jeho príjmy a výdavky. Uviedol, že návrh otca bol podaný nedôvodne, nakoľko Zákon o rodine uprednostňuje výdavky spojené v výživou maloletého dieťaťa pred výdavkami rodiča. V tomto prípade sa otec snažil uprednostniť svoj subjektívny záujem a výdavky spojené s nájmom a lízingom, ktoré boli známe už v pôvodnom konaní, a otec dobrovoľne uzatvoril rodičovskú dohodu. Argumentáciu otca o údajnej neplatnosti právneho úkonu rodičovskej dohody, resp. o jej rozpore s dobrými mravmi súd považuje za absurdnú. Zdôraznil, že otec dobrovoľne podpísal rodičovskú dohodu. Motívom takéhoto konania otca bolo skoré ukončenie súdneho konania, čo nemá vplyv na platnosť predmetného právneho úkonu a je bez právneho významu, či matka mala alebo nemala vedomosť o vtedajších výdavkoch otca. Súd uviedol, že otec bol v čase už pôvodného konania zastúpený advokátom. Má za to, že aplikácia § 56 CMP je dôvodná, nakoľko súd považuje za spravodlivé, aby otec nahradil trovy konania matke, ktoré otec svojim nedôvodným podaním spôsobil. Trovy konania vyčíslil na sumu 419,84 eur.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec. Namietal neúplnosť záhlavia predmetného rozsudku, kedy v záhlaví rozsudku na rozdiel od výroku rozsudku nie je uvedené IČO právnej zástupkyne matky. Namietal, že súd nielen priznal matke nárok na náhradu trov konania, ale v rozpore so zákonom tieto trovy aj vyčíslil. Poukázal na to, že zákon umožňuje súdu priznať trovy, nehovorí však, že ich súd aj reálne vyčíslil. Poukázal na to, že bolo jasne preukázané porušenie zákona zo strany súdu v neprospech otca, a toto porušenie je prejavom jasnej zaujatosti konajúceho sudcu, ktorý sa mal sám vo veci vylúčiť, keďže rozhodoval aj vec vedenú na Okresnom súde Košice pod sp. zn. 12P/52/2022, kde boli totožní účastníci konania a kde bola schválená rodičovská dohoda, ktorej platnosť otec v tomto konaní napáda. Uviedol, že vyjadrenie súdu o tom, že pomery otca sú stále rovnaké a nezmenili sa ani jeho príjmy a výdavky, je nepreukázané a vykonanými dôkazmi nepodložené, čím bol porušený princíp vyplývajúci z čl. 6 CMP, že strany sporu majú v konaní rovnaké postavenie. Uviedol, že súd schválil vyššie uvedenú rodičovskú dohodu bez toho, aby reálne dôkazmi skúmal, či bola v čase jej schválenia v súlade so zákonom a či obsah tejto dohody nie je pre otca likvidačný. To sa však z obsahu rozsudku nedozvedel. Súd sa nevysporiadal so vznesenou námietkou absolútnej neplatnosti rodičovskej dohody, ktorú opätovne vznáša aj v odvolacom konaní. Poukázal na to, že vo veci vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 12P/52/2022 aj v tejto veci rozhoduje a koná ten istý sudca, ktorý ako to vyplýva z obsahu vykonaného dokazovania ako aj vydaného rozhodnutia, má negatívny postoj voči otcovi maloletých detí. Poukázal na to, že matka maloletých detí podala proti otcovi návrh na vykonanie exekúcie, pretože otec maloletých detí nebol a nie je schopný dodržiavať rodičovskú dohodu ohľadom platieb výživného na maloleté deti. Túto exekúciu vyplatili za otca jeho rodičia a túto skutočnosť ani súd podrobne neskúmal. Pýta sa, ako súd mal za preukázané to, že nenastala zmena pomerov na strane otca. Súd nemohol ani vysloviť iný záver, ako že návrh zamietol, pretože súd ani len nepripustil možnosť, že pochybil pri schvaľovaní rodičovskej dohody v konaní 12P/52/2022. Otec trval na svojom návrhu na zníženie výživného na sumu 80 eur. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok.

3. Matka vo vyjadrení nesúhlasila s odvolaním otca. Podrobne sa vyjadrila k jednotlivým námietkam a uviedla, že žiada, aby odvolací súd rozhodnutie potvrdil a matke priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadril.

5. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je výroku vecne správne. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol.

6. Súd prvej inštancie v rozsudku uviedol skutkový stav, z ktorého vychádzal, a z tohto skutkového stavu vychádza aj odvolací súd bez toho, aby tento skutkový stav opätovne uvádzal vo svojom rozhodnutí. Rovnako odvolací súd neopakuje právne závery, ktoré uviedol súd prvej inštancie v svojom rozhodnutí. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe „Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzujúcim rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci, rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie“ (uznesenie NS SR sp. Zn. 5Obdo/98/2018 zo dňa 29.1.2020). „Odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok“ (ÚS SR vo veciach II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08).

7. Konajúceho sudcu nemožno považovať za zaujatého z dôvodu, že rozhodoval aj vec vedenú na Okresnom súde Košice pod sp. zn. 12P/52/2022, kde boli totožní účastníci konania a kde bola schválená rodičovská dohoda, ktorej platnosť otec v tomto konaní napáda. Zaujatosť sudcu možno odôvodniť len vzťahom sudcu k účastníkom konania, ich zástupcom a k veci samotnej. Skutočnosť, že sudca rozhodoval vec týkajúcu sa tých istých účastníkov nezakladá jeho zaujatosť a to ani v prípade, že účastník tvrdí, že sudcom schválená dohoda je neplatná. O námietke zaujatosti s uvedeným obsahom rozhodol Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 16.2.2023 (č.l. 73 spisu) a nevyhlásil konajúceho sudcu.

8. Aj podľa názoru odvolacieho súdu v konaní nebola preukázaná zmena pomerov oproti stavu danému v čase pôvodného rozhodnutia. Aj z vyjadrenia otca na pojednávaní dňa 19.1.2023 vyplýva, že na otázku

súdu, aby uviedol v čom vidí zmenu pomerov oproti dobe, kedy súd rozhodoval a schválil rodičovskú dohodu, otec uviedol, že jeho pomery sú stále rovnaké, jeho výdavky sú rovnaké, ani príjmy sa nezmenili. Uviedol, že na takúto výšku výživného nemá peniaze. Dôvodom pre zníženie výživného teda podľa tohto vyjadrenia nie je zmena pomerov, ale skutočnosť, že pôvodne schválenú rodičovskú dohodu otec nedokáže plniť a považuje ju za likvidačnú. V konaní neboli preukázané dôvody neplatnosti takejto dohody. Pokiaľ by dôvodom neplatnosti mala byť skutočnosť, že otcov príjem bol v čase schválenia rodičovskej dohody vo výške 680 Eur mesačne a že takáto dohoda je pre otca likvidačná, odvolací súd uvádza, že je z praxe súdov známe, že nie všetky príjmy účastníkov konania vyplývajú z dokladov od zamestnávateľov, a preto nie je výnimočná situácia, že rodičia sa zaviazujú rodičovskou dohodou platiť výživné vyššie ako je ich príjem vyplývajúci z potvrdenia od zamestnávateľa. Aj v konaní, v ktorom bola uvedená dohoda schválená, matka tvrdila, že otcov príjem je vyšší ako uvádza jeho zamestnávateľ, tvrdila, že otec časť príjmu dostáva neoficiálne. Z vyjadrení matky v tomto konaní vyplynulo, že otec platí splátku lízingu 300 Eur mesačne a jej prispieva na domácnosť sumou cca 450 Eur mesačne. Už súčet týchto súm prevyšuje tvrdený príjem otca, pričom tieto údaje otec v konaní nespochybňoval a po doručení vyjadrenia s týmto obsahom rodičia uzavreli predmetnú rodičovskú dohodu. Odvolací súd preto nepochybuje, že otec bol schopný dohodnúť výživné platiť. Keďže otec nepreukázal zníženie svojho príjmu oproti času uzavretia rodičovskej dohody, nie je dôvod v tomto prípade znížiť výživné.

9. V konaní nebol preukázaný nátlak z nikoho strany na otca, aby takúto dohodu uzavrel. Otec bol v konaní zastúpený advokátom, ktorý na pojednávaní nespochybňoval uzavretú rodičovskú dohodu. Otec teraz tvrdí, že dôvodom uzavretia dohody bolo to, že otec chcel, aby konanie o rozvođe bolo čím skôr ukončené. Tieto skutočnosti nemôžu byť dôvodom na následné zníženie výživného, pokiaľ nebude preukázaná zmena pomerov (ktorá však preukázaná nebola).

10. Rozhodnutie netrpí žiadnymi vadami, ktoré by spôsobili jeho neplatnosť alebo nevykonateľnosť. Nie je nevyhnutné, aby v záhlaví rozhodnutia bolo uvedené aj identifikačné číslo advokáta, a pokiaľ toto identifikačné číslo je uvedené v rozsudku vo výroku rozsudku, tiež tam bolo uvedené nadbytočne, avšak nemá vplyv na správnosť a vykonateľnosť rozhodnutia.

11. Z ust. § 58 CMP vyplýva, že v konaniach vedených podľa ustanovení CMP sa o nároku na náhradu trov konania aj o výške trov konania rozhoduje v jednom rozhodnutí, a to v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Správne teda súd prvej inštancie priznal nárok na náhradu trov konania matke a zároveň aj vyčísliť trovy konania. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že bol daný dôvod na postup podľa § 56 CMP. Matka má v starostlivosti maloleté deti a zo strany otca bol podaný nedôvodný návrh, proti ktorému sa matka musela brániť aj tým, že ju v konaní zastupoval advokát. Nie je dôvodné, aby v dôsledku takéhoto kroku otca sa príjem, resp. majetok matky znižoval, pretože matka nepochybne odmenu svojmu advokátovi zaplatiť musí. Aj odvolací súd teda považuje za spravodlivé v prípade takéhoto zjavne bezúspešného návrhu priznať nárok na náhradu trov konania úspešnému rodičovi.

12. Súd prvej inštancie sa vyjadril k tomu, že rodičovskú dohodu nepovažuje za neplatnú, že ju otec podpísal slobodne. Aj odvolací súd uvádza, že žiadne dôvody neplatnosti tejto dohody preukázané neboli. Rovnako nebola teda preukázaná ani zmena pomerov od vydania pôvodného rozhodnutia, skôr naopak, od vydania pôvodného rozhodnutia výdavky maloletých detí skôr vzrástli. Neboli teda preukázané dôvody na zníženie výživného.

13. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu postupom podľa § 2ods. 1 CMP v spojení s § 387 ods. 1 CSP.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 58 CMP. Odvolací súd na základe totožnej argumentácie, na základe ktorej potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie o priznaní trov konania úspešnej matke, priznal úspešnej matke aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Trovy odvolacieho konania sú tvorené odmenou za jeden úkon právnej pomoci vo výške 96,31 euro a jedenkrát režijný paušál 12,52 eura, čo spolu činí 108,83 eur.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).